

Název

Islámské bankovníctví a limity jeho realizace v evropském a českém právním prostředí

Autor

Hynek Mádl

Klíčová slova

islámské bankovníctví, úvěr, Šarí'a výbor, Murábaha, Mušáraka

Shrnutí

Islámské bankovníctví je sektorem finančního trhu, vzniklým v 70. letech 20. století a současně se rozvíjejícím i mimo muslimské země. Odlišnost islámského bankovníctví od bankovníctví konvenčního spočívá v tom, že veškerá činnost islámských bank musí být v souladu s islámským právem. Předkládaná práce si klade za cíl zjistit a analyzovat překážky realizace islámského bankovníctví, plynoucí z jeho odlišností, v evropském a českém právním prostředí.

V úvodu práce autor krátce popisuje teoretické základy islámského bankovníctví a způsob, jakým se soudobá praxe islámských bank těmto základům odcizuje.

V další části práce jsou popsány jednotlivé charakteristické rysy islámského bankovníctví a za užití příkladů konkrétních obchodů (zejména obchodů Murábaha a Mušáraka) jsou tyto jevy hodnoceny z hlediska jejich souladu se zdejší právní úpravou, regulující banky a jejich činnost. Zde se jako nejproblematictější prvek islámského bankovníctví ukázal postup, kdy banka při poskytnutí financování svým klientům sama nabývá a zcizuje aktiva, jichž se financování týká, což je činnost ve zdejším právním prostředí bankám zakázaná. Z institucionálního hlediska je potom důležitá zdejším právem založená odpovědnost členů *Šarí'a výboru*, zvláštního orgánu islámské banky, se kterou se běžně při zřizování islámských bank nepočítá.

Dále autor zmiňuje možné negativní daňové souvislosti provádění islámských bankovních obchodů, které opět pramení zejména z víceroch převodů aktiv, jejichž nákup banka financuje, a dále ze zahrnování ekvivalentu úroku do jiných plateb mezi klientem a bankou. Na rozdíl od většiny právních překážek je zjištěno, že tyto negativní daňové souvislosti nelze zpravidla odstranit odlišným postupem banky v mezích islámského práva.

Závěrem je konstatováno, že přes zjištěná četná omezení pro zdejší rozvoj islámského bankovníctví není na území České republiky nutné v současné době přijímat opatření k jejich odstranění.